

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΛΗΣ

«Έχουμε τη μεγαλύτερη βιοποικιλότητα στην Ευρώπη»

Στο πιάτο μας περνά κάθε μέρα η ζωική και η φυτική παραγωγή του τόπου μας (όταν δεν είναι εισαγωγής). Περνά δηλαδή μέσα από το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο. Ο πρόεδρος, Γιώργος Παπαδούλης, μιλάει για τις επιτυχίες, τις αγωνίες και τις προσπάθειες του ίδιου αλλά και του πανεπιστημίου που διευθύνει.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΠΑΤΕΡΑ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΒΛΑΪΚΟΣ

Μπαίνοντας στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο, δεν μπορείς παρά να αισθανθείς την «ιερότητα» του χώρου. Στην είσοδο του κεντρικού κτιρίου, αριστερά, σε γυάλινο κουβούκλιο, ο τεράστιος κορμός της ελιάς του Πλάτωνα παραπέμπει ευθέως στην ιστορία της Ιεράς Οδού. Δεξιά, το άγαλμα «Γαία» μ' ένα κομμάτι καμένο ξύλο από το Πολυτεχνείο του 1973, έργο του γλύπτη Θ. Παπαγιάννη, καθηγητή της ΑΣΚΤ.

Παλιές οι σχέσεις του «Γαστρονόμου» με το Γεωπονικό. Μιλάμε σήμερα με τον πρόεδρο, Γιώργο Παπαδούλη.

Η ΚΙΒΩΤΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΦΥΛΩΝ

Από τη Φυλακτή της Θεσσαλίας, στα 1.200 μ. υψόμετρο, ξεκίνησε ο Γιώργος Παπαδούλης. Από εκεί κληρονόμησε την αγάπη του για τα βουνά. Έχει «πατήσει» όλες τις κορφές της Ελλάδας (πλην Ταυγέτου, διευκρινίζει).

«Η Γεωπονική πώς προέκυψε;» ρωτώ χρησιμοποιώντας τον παλιό τίτλο του πανεπιστημίου, Ανωτάτη Γεωπονική Σχολή Αθηνών. Το τρίτο αρχαιότερο πανεπιστημιακό ίδρυμα στην Ελλάδα ιδρύθηκε το 1920. «Το Γεωπονικό», με διορθώνει, «αν και εγώ από τη Γεωπονική αποφοίτησα. Όμως η αναβάθμισή της σε πανεπιστήμιο ήταν σωστή και αναγκαία. Ήμουν με ταξί Πολυτεχνείου και Γεωπονικής, τελικά προτίμησα τη Γεωπονική. Εδώ πήρα το πτυχίο μου, εδώ και το διδακτορικό μου. Πήγα για λίγο στην Αγγλία, γύρισα και δούλεψα εδώ, μετά προκηρύχθηκε

μία θέση λέκτορα, την πήρα, έπειτα αναπληρωτής, μετά καθηγητής κ.ο.κ. Όλη μου η ζωή εδώ. Είμαι “ιδρυματοποιημένος”, λέει γελώντας».

Μου περιγράφει τον χώρο και τα κτίρια. Ένας ακαδημαϊκός χώρος πλήρης. «Το αρχαιότερο κτίριό μας είναι του 1780». Τονίζει την τράπεζα γενετικού υλικού και τα σχετικά με την παραγωγή τροφίμων: κτηνοτροφείο, με ντόπιες φυλές ζώων, όπως τα караγκούνικα και τα χιώτικα πρόβατα».

Μα έχει μείνει τίποτα; Είχα την εντύπωση ότι έχουν εξαλειφθεί οι ελληνικές φυλές εδώ και χρόνια.

«Τι λέτε; Τις έχουμε όλες εδώ στο Γεωπονικό».

Ιχθυοτροφείο από τα χρησιμότερα, αν σκεφτεί κανείς ότι η Ελλάδα είναι η πρώτη σε εξαγωγές εκτρεφόμενων ψαριών στην Ευρώπη. Οικοποιείο με 500 ντόπιες και ξένες ποικιλίες σε 350 στρέμματα στα Σπάτα. Και 1.000 στρέμματα στην Κωπαΐδα με το περίφημο αρδευτικό σύστημα, που «αντιγράφουν» τώρα οι Αμερικανοί. «Στην Κωπαΐδα έχουμε ετήσιες καλλιέργειες πέρα από τα πειραματικά μας. Μηδική για τα ζώα μας, στάρι, κριθάρι κ.λπ.»

MASTER Α ΛΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

«Έξι τμήματα, έξι προπτυχιακά προγράμματα πενταετούς διάρκειας, βασική και γεωπονική εκπαίδευση, ειδική εκπαίδευση, πρακτική άσκηση και ερευνητική πτυχιακή μελέτη. Οι σπουδές οδηγούν σε έξι διακριτά πτυχία, που αντιστοιχούν σε 300 εκπαιδευτικές μονάδες, αυτό που λέ-

με στην Ευρώπη ECTS (European Credit Transfer and Accumulation System), τα πτυχία μας δηλαδή ισοδυναμούν με το Master. Γι' αυτό και τα παιδιά μας που συνεχίζουν στο εξωτερικό κάνουν κατευθείαν διδακτορικό. Και δεν είναι τα πέντε χρόνια που κάνουν τη διαφορά. Είναι το περιεχόμενο των σπουδών μας. Γι' αυτό και στη διεθνή (εξωτερική, όπως τη λέμε, γιατί υπάρχει και εσωτερική) αξιολόγηση του πανεπιστημίου μας έχουμε μόνο θετικές κρίσεις. Είμαστε μέσα στα πέντε καλύτερα ιδρύματα της χώρας».

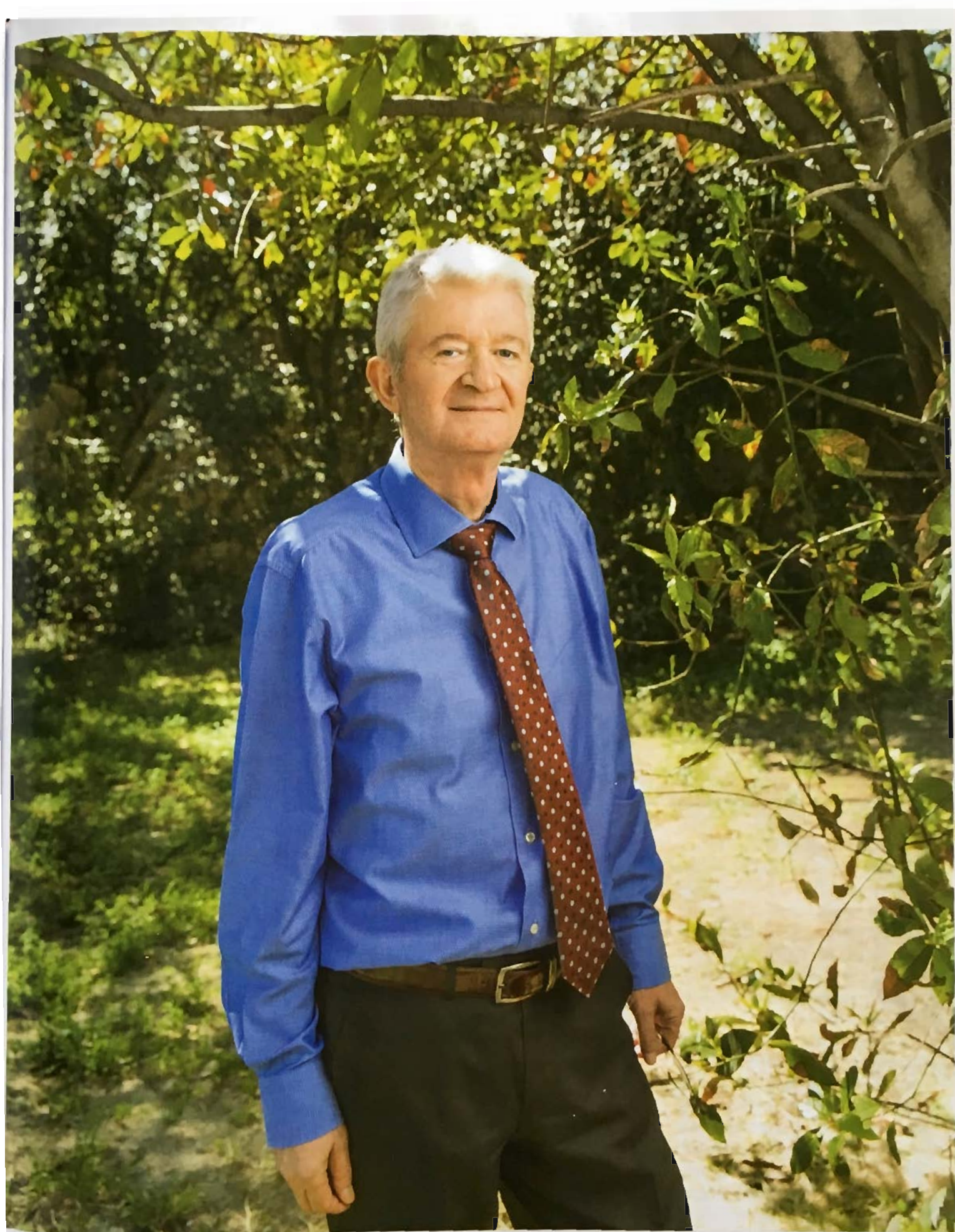
Οι στόχοι σας;

«Θέλουμε το πανεπιστήμιο ζωντανό κομμάτι του τόπου. Θέλουμε να παραγάγουμε επιστήμονες με σύγχρονη γνώση, η οποία να συνδέεται με την ανάπτυξη της χώρας στους συγκεκριμένους τομείς. Θέλουμε να κάνουμε επιστημονική έρευνα θεωρητική και εφαρμοσμένη, που θα επιλύει συγκεκριμένα ζητήματα. Θέλουμε να είμαστε ένα δυναμικό κομμάτι του διεθνούς ακαδημαϊκού περιβάλλοντος. Για να γίνουν πραγματικότητα οι στόχοι μας, βασιζόμαστε σε τρεις πυλώνες: εκπαιδευτική αριστεία, ερευνητική αριστεία, σύνδεση με την κοινωνία».

Σκολιάζω τον «κατατρεγμό» που υπέστη προσφάτως η έννοια της αριστείας.

«Δεν πειράζει. Εγώ τη χρησιμοποιώ και θα σας πω και κάτι ακόμη. Στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο την έχουμε πετύχει. Και δεν είναι δικό μου έργο, είναι του πανεπιστημίου συνολικά, γιατί κι εγώ παρέλαβα από κάποιους άλλους».

Μου αρέσει η αίσθηση της συνέχειας.

**«Το δημόσιο πανεπιστήμιο πρέπει να λειτουργεί με επιστημονικά και κοινωνικά κριτήρια.
Δεν είναι επιχείρηση».**

Στο γραφείο του, στον χώρο όπου βρίσκεται από το πρωί έως το βράδυ. «Αγαπώ το Γεωπονικό», λέει χωρίς ίχνος στόμφου, ως άνθρωπος που πέρασε εκεί το μεγαλύτερο κομμάτι της ζωής του.

της διάρκειας και της προσφοράς που δίνει όταν μιλάει για το πανεπιστήμιο.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΓΕΝΟΥΣ ΤΟΜΕΑ

«Οι οικονομικές επιπτώσεις της κρίσης εντείνουν τον ρόλο του πρωτογενούς τομέα. Ο Μπαράκ Ομπάμα στην ομιλία του στο Ίδρυμα Νιάρκου είπε ότι η Ελλάδα θα στηριχθεί στην ενέργεια και στον αγροτροφικό τομέα. Εκείνος το κατάλαβε, ας το καταλάβουμε κι εμείς. Έχουμε το καλύτερο φυτικό και ζωικό κεφάλαιο, γύρω στα 7.000 είδη φυτών, εκ των οποίων τα 1.000 ενδημικά, φύονται μόνο στην Ελλάδα. Η Γαλλία και οι Κάτω Χώρες μαζί έχουν 4.000 είδη. Αυτά όλα πρέπει να τα αναδείξουμε».

Ποια είναι σήμερα τα προβλήματα του αγροτικού τομέα;

«Το κυριότερο είναι το μεγάλο κόστος παραγωγής και οι μικροί κλήροι (κατά μέσο όρο 40 στρέμματα). Και τα δύο προβλήματα θα μπορούσαν να λυθούν μέσω των αγροτικών συνεταιρισμών, όχι των καταστροφικών κομματικών συνεταιρισμών του παρελθόντος. Αν όμως καταφέραμε να φτιάξουμε σωστούς αγροτικούς συνεταιρισμούς που θα δουλεύουν με όρους επιστημονικούς και εμπορικούς, τότε το ζήτημα του κόστους θα μπορούσε να επιλυθεί. Έχουμε τόσα τρακτέρ, που θα μπορούσαν να οργώσουν τη Σιβηρία».

Χρειάζονται;

«Οχι βέβαια. Ο άλλος έχει 50 στρέμ-

ματα βαμβάκι και αγοράζει βαμβακο-συλλεκτική μηχανή. Και χρεώνεται. Ο συνεταιρισμός, οι ομάδες παραγωγών θα μπορούσαν κάλλιστα να λύσουν αυτά τα ζητήματα και να ριξουν το κόστος παραγωγής. Το ίδιο θα βοηθούσε και στο ζήτημα των μικρών κλήρων. Γιατί θα αγόραζαν μαζικά, θα πουλούσαν μαζικά και θα είχαν άλλη ισχύ στην αγορά. Να μη μιλήσω για την ωφέλεια στο περιβάλλον από τη μείωση των εισροών στα χωράφια, εφόσον ο κάθε συνεταιρισμός έχει γεωπόνο που γνωρίζει τι πρέπει να γίνεται.

Με το υπουργείο πρέπει να φτιάξουμε τους δείκτες βιωσιμότητας γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων».

«ΕΙΜΑΣΤΕ ΠΑΡΟΝΤΕΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ»

«Συμμετέχουμε συμβουλευτικά στα σχολικά γεύματα στην Αθήνα, στη Θεσσαλονίκη και στην Καβάλα. Καθορίζουμε δηλαδή τι θα τρώνε τα παιδιά. Εθελοντικά συμμετείχαμε στα κέντρα υποδοχής προσφύγων. Εγώ προσωπικά πήγα στα κέντρα Βορείου Αιγαίου, γιατί είχαν μεγάλο πρόβλημα με τα κουνούπια, τις ψείρες και τα τρωκτικά. Διδάσκουμε προσφυγόπουλα 15-20 ετών να καλλιεργούν λαχανικά στους προσφυγικούς καταυλισμούς, για δική τους χρήση. Προσπαθούμε να αξιοποιήσουμε με την Περιφέρεια Πελοποννήσου τον τεράστιο χώρο των φυλα-

κών Τίρυνθας για αγροτική και κτηνοτροφική παραγωγή. Εθελοντική ομάδα φοιτητών μάζεψε τα Χριστούγεννα πάνω από έναν τόνο πορτοκάλια, που δόθηκαν στον Κόμβο Αλληλεγγύης του Δήμου Αθηναίων για τους αστέγους. Κάνουμε προγράμματα επιμόρφωσης (από φυτική παραγωγή και μελισσοκομία έως αρχιτεκτονική τοπίου) σε νέους που θέλουν να επιστρέψουν στην επαρχία».

Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

«Δεν μου αρέσει η λέξη “επιχειρηματικότητα” όσον αφορά το πανεπιστήμιο. Εμείς θα δώσουμε τη γνώση για να βγουν οι επιχειρηματίες έξω στην κοινωνία. Αν κάνω εγώ κέντρα παροχής υπηρεσιών, π.χ. φυτοπροστασίας, για να συμβουλευτώ τους παραγωγούς, στην πραγματικότητα τι κάνω; Ανταγωνίζομαι τους αποφοίτους μου! Προφανώς φροντίζουμε να εκμεταλλευόμαστε τους πόρους μας. Υπάρχει στρατηγική ανάπτυξης και αποδίδει καρπούς. Αλλά η δική μου θεωρία ως προς το δημόσιο πανεπιστήμιο είναι ότι πρέπει να λειτουργεί κυρίως με κοινωνικά κριτήρια. Δεν είμαστε επιχειρήσεις. Δεν είναι η δουλειά μας αυτή. Να συμπράξουμε όσο μπορούμε, να βοηθήσουμε με τους δικούς μας πόρους, είμαι απολύτως σύμφωνος, αλλά δεν μπορούμε να έχουμε ως πρώτο στόχο τα χρήματα. Πάρτε παράδειγμα την έρευνα. Δεν την κάνεις για να την πουλήσεις, την κάνεις για να κεφαλαιοποιήσεις τη γνώση. Πριν από το '80, τα περισσότερα πανεπιστήμια είχαν σταματήσει την έρευνα για τους ιούς, γιατί νομίζαμε ότι έχουμε “καθαρίσει” με το ζήτημα αυτό. Και μετά, όταν ήρθε το AIDS, δεν υπήρχαν τμήματα έρευνας ιών, όλοι έκαναν μοριακή βιολογία. Το Παστέρ και λίγα ακόμη δημόσια ιδρύματα είχαν μείνει. Και από αυτά ήρθε η “λύση” και τώρα δεν πεθαίνουν άνθρωποι σαν τις μύγες από το AIDS». Να κάτι που δεν το είχα σκεφτεί. Η συζήτηση συνεχίζεται επί μακρόν, ο χώρος δεν φτάνει για να γραφτούν όλα. Φεύγοντας, χαιρετώ την ελιά του Πλάτωνα και βγαίνω εποχούμενη στον δρόμο που κάποτε οδηγούσε στα Ελευσίνια Μυστήρια, στη γιορτή της θεάς της Γεωργίας. **Υ**